

SMYČCOVÝ ORCHESTR N. KYJOVSKÉHO PŘI ZUŠ BYSTRICE N. P., SONK, z. s

V roce 2021 slaví Smyčcový orchestr N. Kyjovského (SONK) již 20. rok svého působení při ZUŠ v Bystřici nad Pernštejnem. Byl založen v roce 2001, kdy po mnoha letech navázal na dlouholetou činnost původního smyčcového orchestru vedeného panem učitelem Něhoslavem Kyjovským. Tento pedagog začal v roce 1962 vyučovat hře na smyčcové nástroje na tehdejší Lidové škole umění. Ze svých žáků postupem času vytvořil smyčcový orchestr, který v počtu kolem 20 hráčů fungoval celých 35 let. Poslední koncert se uskutečnil v roce 1997, poté pan učitel musel vzhledem ke svému vážnému zdravotnímu stavu činnost orchestru ukončit. Bohužel v té době se nenašel nikdo, kdo by po něm vedení souboru mohl převzít. Za ta dlouhá léta se v orchestru vystříдалo mnoho hráčů. Mnozí se pak hudbě vzdálili, jiným se stala milým koníčkem, některým však zůstala souzená – ti se hudbou živí dodnes jistě i díky tomu, že pan učitel dokázal ve svých žácích lásku k hudbě probudit a vybudovat si k ní trvalý vztah.

Jednou z těch, kteří se aktivně věnují hudbě celý život, jsem i já - Lenka Macháčková, bývalá žákyně pana učitele i dlouholetá členka orchestru. Nastoupila jsem v roce 2001 na Základní uměleckou školu (ZUŠ) jako učitelka hry na housle, oslovila některé bývalé členy a rozhodla se činnost orchestru obnovit. Začátky byly vskutku komorní, nicméně malé čtyřčlenné uskupení se postupně rozrostlo do tělesa, jež nyní čítá 25-30 hráčů. Na počest pana učitele nese orchestr jeho jméno.

Členy se stali nejen žáci třídy Něhoslava Kyjovského, ale i žáci pana učitele Svatopluka Bagary. Ten vyučoval v Bystřici n. P. hru na housle a violoncello. A zvláště jeho cellisté výrazně přispěli k tomu, že zvuk orchestru je díky plnějším basům hutnější. Postupem času se k souboru přidávali i noví žáci z mé třídy a v současné době jej posilují i žáci kolegy houslisty Josefa Havla.

Repertoár orchestru obsahuje přibližně 300 skladeb duchovních i světských, a to jak klasických, tak moderních v různých aranžích a pro různá obsazení. Těžištěm repertoáru jsou skladby starých mistrů, na nichž se všichni naučí poctivě základy orchestrální hry, ale značnou část repertoáru tvoří filmová a moderní hudba, která je mezi hráči velice oblíbená.

Orchestr také spolupracuje s mnoha hosty, přáteli a kolegy hrajícími na dechové, bicí a jiné nástroje. S jejich pomocí se smyčcový soubor proměňuje v symfonický orchestr schopný interpretovat i náročné skladby psané pro velká nástrojová obsazení. Díky hostujícím hudebníkům bývá na pódiu rázem až 50 hráčů, což účinkujícím umožňuje vyzkoušet si, jak fungují velká tělesa a jak důležitá je vzájemná spolupráce. Divákům pak tato vystoupení poskytují zajímavé zpestření programu.

Výčet koncertů za posledních 20 let fungování orchestru je velmi dlouhý a programově i stylově bohatý. Celkem orchestr odehrál 137 koncertů na mnoha zajímavých místech a v různém obsazení. Samostatnou kapitolu tvoří koncerty s profesionálními hudebníky a uskupeními, mezi něž patří koncert s houslovým virtuosem Jaroslavem Svěceným, barokní kurzy se špičkovou houslistkou Elen Machovou, dva koncerty se světoznámým HRADIŠŤANEM Jiřího Pavlici a několik koncertů s vynikající folkovou kapelou NEZMAŘI, která se k nám do Bystřice opakovaně a ráda vrací. Tato vystoupení bývají divácky velmi úspěšná. Za našimi koncerty rádi přijíždějí nejen místní, ale i diváci z okolních měst a dokonce i z jiných krajů. Neskutečným zážitkem pro všechny smysly byla Velká barokní noc s hudbou, tanci a ohňostrojem ve spolupráci s taneční skupinou historického tance Alla Danza Brno a Theatrum Pyrotechnicum Český Krumlov, kteří připravily na závěrečnou skladbu originální barokní ohňostroj.

Za zmínku jistě stojí i naše snaha o zachovávání kulturního dědictví, na kterém se orchestr spolupodílí s Komorním sborem Alter ego a za podpory odborníků na starou hudbu. Orchestr takto provedl obnovenou premiéru zpěvohry z roku 1827 Bílá paní perňštejnská autorů E. Bočka a A. E. Titla, jež

byla považována za nenávratně ztracené dílo. Dalším takovým projektem byla novodobá premiéra Missy pastoralis J. J. Ryby – mše, která se prokazatelně hrávala v kostele sv. Vavřince. Zatím posledním počinem byla novodobá premiéra Missy Sancta Caeciliae, jejíž vznik se datuje do období baroka, autor však není znám. Všechny tyto koncerty byly vysoce ceněny veřejností i odborníky.

Naším nejnáročnějším projektem, který se na Bystřicku stal již lokálním fenoménem, jsou Balady & Romance. Spojení smyčcového orchestru a rockových muzikantů spolehlivě zaplňuje velké sály i volná prostranství a baví neskutečné množství fanoušků již od roku 2008. Zvláště oblíbenými se v rámci tohoto projektu staly tematicky zaměřené koncerty. V Irských Baladách & Romancích došlo ke spojení orchestru se souborem Démáirt, který se zabývá irskými tanci. Ohnivé Balady & Romance doplnilo působivé vystoupení Společenstva šermu a ohně Novus origo. České Balady & Romance zase vzdaly hold vynikajícím českým kapelám a zvláště interpretace písniček od Čechomoru přinesla potěšení nejen posluchačům, ale i hráčům samotným.

Již mnoho let se orchestr zapojuje také do charitativní činnosti. Naše benefiční koncerty se snaží svým výtěžkem pomoci potřebným a přinést radost divákům - bývají vždy silným emocionálním zážitkem. Pro hráče je velkým zadostiučiněním, že hudba, která jim přináší potěšení, může i pomáhat. Orchester v uplynulých letech podpořil svými koncerty tyto organizace:

- Sdružení Úsměváčci, z. s. z Bystřice n. P., organizace, která pod vedením Soni Dudkové pomáhá handicapovaným dětem z Bystřice a okolí prožívat kvalitní život;
- Sdružení Vodící pes Brno, na tomto koncertě byla hostem a hlavním účinkujícím nevidomá sopranistka Pavla Čichoňová;
- Nadace Modrý hroch, která se zabývá pomocí hospitalizovaným dětem ve FDN Brno;
- Onkologické oddělení MOÚ Žlutý kopec, Brno;
- Denní stacionář ROSA;
- Skautské středisko Klen;
- Středisko domácí péče PORTIMO, o. p. s. Nové Město n. M.

Kromě těchto velkých beneficí ještě orchestr účinkoval na mnoha dalších podpůrných projektech.

Celkový výtěžek všech těchto benefičních koncertů činí přes 300.000 Kč.

Orchester byl také několikrát nominován na cenu Zlatá jeřabina a navzdory velikému počtu nominovaných projektů se vždy umístil na předních místech. Třikrát se orchestru povedlo reprezentovat ZUŠ a naše město i v zahraničí: v Německu v Crimmitschau a Bodenmais a naposledy v chorvatské Crikvenici. Pokaždé se při těchto výjezdech snažil šířit dobré jméno naší země a uvádět skladby především českých skladatelů.

Závěrem bych chtěla vyjádřit naději, že činnost orchestru bude pokračovat i v budoucích letech. Snad se nám podaří udržet tradici, která s malou přestávkou trvá již 55 let. Pandemie viru Covid 19 bohužel zasáhla velice výrazně do celé kulturní sféry. Nemožnost společného setkávání a prožívání radosti z hudby a živých koncertů je pro mnohé tíživá a je pro nás těžké se se současnou situací smířit. Přesto věříme, že slavnostní koncert k 20. výročí založení orchestru plánovaný na 24. září 2021 bude možné uskutečnit. Za dosavadní existenci prošly tělesem desítky hráčů a my se těšíme, že se na tomto koncertě všichni společně setkáme a budeme moci orchestru popřát ještě mnoho krásných koncertních sezon.

Za SONK Lenka Macháčková, dirigent

SMYČČOVÝ ORCHESTR N. KYJOVSKÉHO - JIHLÁVSKÉHO OBČANSKÉHO

SYMPHONIC ORCH. N. KYJOVSKÉHO - KONCERT J. ARADIFIANEM V. PAVLUČI

ЧОВУЇ ДЕЧА. Н. КИГОВСЬКА - ЧИЖИВЕ! БАЛАДЫ А РОМАНС

СОВМ' ООСН. Н. КЧУОВСКЕНО - БАЛАДЫ а ROMANCE

